

Sølvmåge

Larus argentatus

Fiskimási

Herring gull



Et kompleks af måge-arter, der tidligere blev betragtet som én art, sølvmåge, er udbredt cirkumpolart på den nordlige halvkugle. Den art, som yngler på Færøerne, er udbredt i Nord- og Vesteuropa, inklusive Island. Nogle af de største bestande findes i Storbritannien, Norge, Sverige og Rusland. Østersøen og Nordsøen er vigtige overvintringsområder for arten. På Færøerne er sølvmåge en almindelig ynglefugl, med en bestand vurderet til 1.500 par. Arten er desuden en almindelig træk- og vintergæst. Sølvmåge bliver jaget til spisebrug på Færøerne.

Mærknings- og genmeldingsdata

322 sølvmåger er ringmærket på Færøerne, fordelt på 21 lokaliteter (fig. 2), flest i Klaksvík, Borðoy (98), Bøur, Vágar (44) og Nólsoy (36). Den første sølvmåge blev mærket på Færøerne i 1923 (Bøur, Vágar), og flest er mærket i årene 2004 (36) og 2003 (29) (fig. 4). Der er blevet ringmærket særlig mange sølvmåger i fire perioder: 1923-26 (44), 1961-72 (72), 1984-92 (43) og 2002-2009 (155). Alle mærkningerne er sket i perioden 5. juni til 7. november (fig. 3), flest i juni (33%) og juli (60%). 21 fugle er mærket i

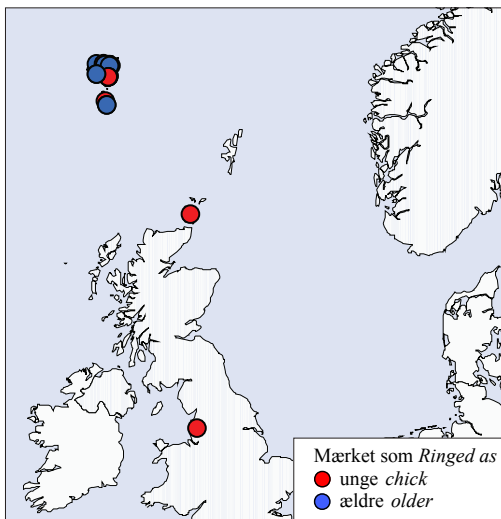


Fig. 1. Samtlige genfund af sølvmåge ringmærket på Færøerne (n=26). All recoveries of herring gulls ringed in the Faroes (n=26).

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 322
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 256 (80%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 26
- heraf udenfor Færøerne *Recovered abroad* 2
Antal fugle *No. of individuals* 26
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 16 (62%)
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 8,1%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne
Ringed abroad, recovered in the Faroes 6

Ekstremer *Extremes*
Højeste alder *Oldest bird* 2 år 3 mdr.
Længste afstand *Longest distance*
England *England* 983 km

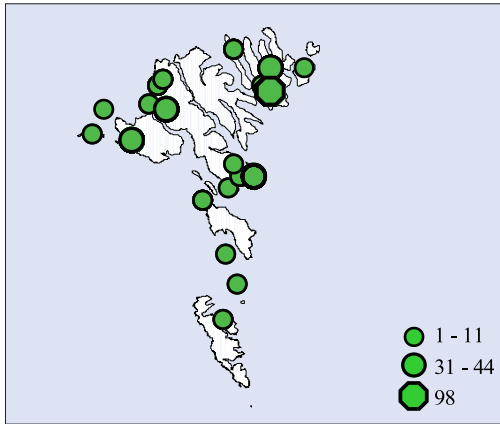


Fig. 2. Mærkningslokaliteter for sølvmåge ringmærket på Færøerne (n=322). *Ringing sites of herring gulls ringed in the Faroes (n=322).*

august, tre i september og én i november. Den eneste kønsbestemte fugl var en voksen hun. Blandt aldersbestemte fugle (n=303) er 84% mærket som unger, 3% som ungfugle (1k) og 12% som ældre fugle (2k+).

Der er 26 genmeldinger af færøsk-mærkede sølvmåger, svarende til at 8,1% er genmeldt. De fleste genmeldte fugle er mærket i Bøur (8) og på Nólsoy (7). Seks sølvmåger ringmærket i udlandet er genmeldt på Færøerne (fig.6).

Træk, overvintring og spredning

Sølvmåge på Færøerne (n=24) er i gennemsnit genmeldt 20 (0-83) km fra mærkningsstedet (n=24). Otte er genmeldt på mærkningsstedet, alle i mærkningsåret. Der er fem vintergenmeldinger, alle af fugle mærket som unger og genmeldt indenfor det første leveår, dog med undtagelse af én mærket 24. juni 2004 i Norðoyri, Borðoy og skudt 9. februar 2006 på Nólsoy.

To færøsk-mærkede sølvmåger er genmeldt i udlandet, begge fra Storbritannien (fig. 1). Begge var mærkede som unger 3. august 1958 ved Mikladalur på Kalsoy. Den ene blev fundet død 2. september samme år på Orkneyøerne, omkring 400 km sydøst for mærkningsstedet. Den anden blev skudt 25. juni 1960 ved Preston, England, 983 km sydsydøst for mærkningsstedet.

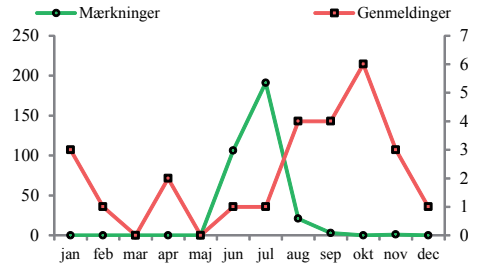


Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for sølvmåge ringmærket på Færøerne. *Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of herring gulls ringed in the Faroes.*

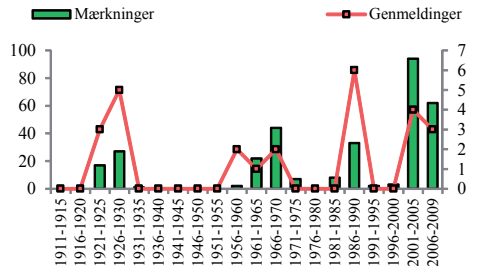


Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for sølvmåge ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. *Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of herring gulls ringed in the Faroes (five-year periods).*

Fuglen genmeldt fra Preston er det eneste genfund af en ringmærket sølvmåge-unge i en senere ynglesæson (fig. 5A), og ingen fugle mærket som voksne er genmeldt i en efterfølgende ynglesæson.

Blandt sølvmåger ringmærket i udlandet og genfundet på Færøerne er to fra Island, tre fra Skotland og én fra Norge (fig. 6). De islandske og to af de skotske var mærket som unger, inklusive en unge fra Ydre Hebrider der blev fundet på Færøerne et halvt år senere (i januar). De tre øvrige er genfundet på Færøerne om sommeren 1-2 år efter mærkningen. En voksen fugl mærket 23. juli 2004 på Orkneyøerne er aflæst 2. august 2009 på Sandoy. Den fugl, som har fløjet længst, var en ung (1k) norsk sølvmåge, mærket 20. oktober 1985 på Sommarøy vest for Tromsø, som blev skudt knap 2 måneder senere (9. december) på Nólsoy, 1.391 km sydvest for mærkningsstedet, svarende til en gennemsnitlig træk hastighed på 28 km/døgn.

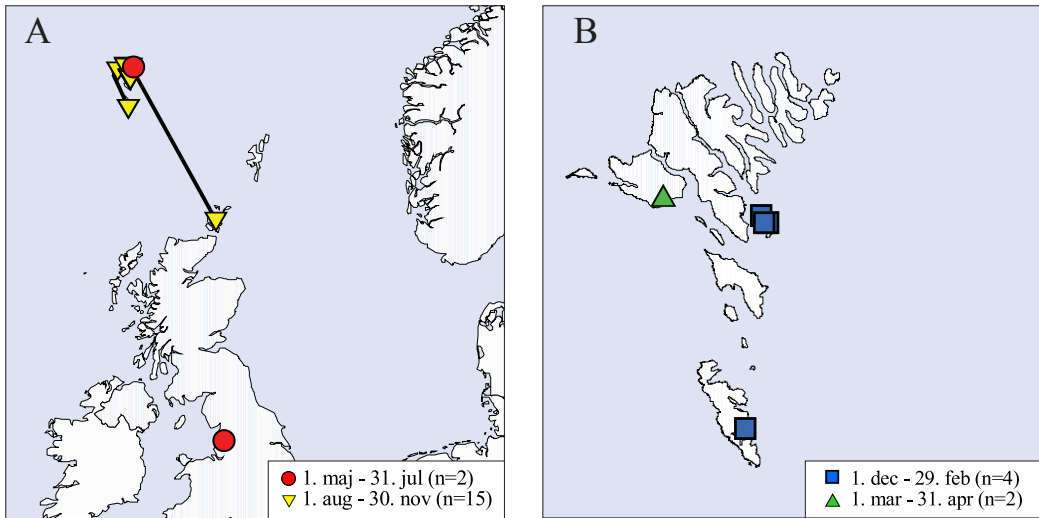


Fig. 5. Genmeldinger i A) yngletiden og efterårsperioden, B) vinter- og forårsperioden. Fuldt optrukne linjer angiver direkte træk. *Recoveries during A) breeding season and autumn and B) winter and spring. Unbroken lines indicate direct migration.*

Den færøske ynglebestand overvintrer tilsyneladende ved Færøerne, dog ser det ud til, at ungfuglene i en vis udstrækning trækker til De Britiske Øer (Skotland). Både sommer- og vinterbestanden på Færøerne suppleres tilsyneladende i en vis grad af (unge) fugle fra Nordvesteuropa (Island, Norge og Skotland).

Genmeldings- og dødsårsager

Langt de fleste genmeldte sølvmåger er skudt (80%). En enkelt er genmeldt som trafikdræbt, og for resten er årsagen ukendt (fig. 7B). Ingen sølvmåger er aflæst og sluppet (fig. 7A). Den ældste var mærket som unge 23. juni 2002 i Klaksvík, Borðoy og blev skudt 23. september 2004 på Nólsoy (fig. 8).

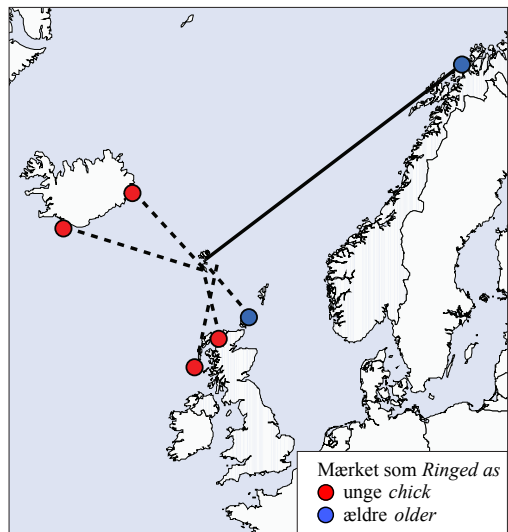


Fig. 6. Mærkningslokaliteter for sølvmåge ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (n=6). Fuldt optrukne linjer angiver direkte træk, mens stiplede linjer forbinder mærknings- og genfundssted. *Ringning sites of herring gulls ringed abroad and recovered in the Faroes (n=6). Unbroken lines indicate direct migration and dashed lines connect ringing and recovery sites.*

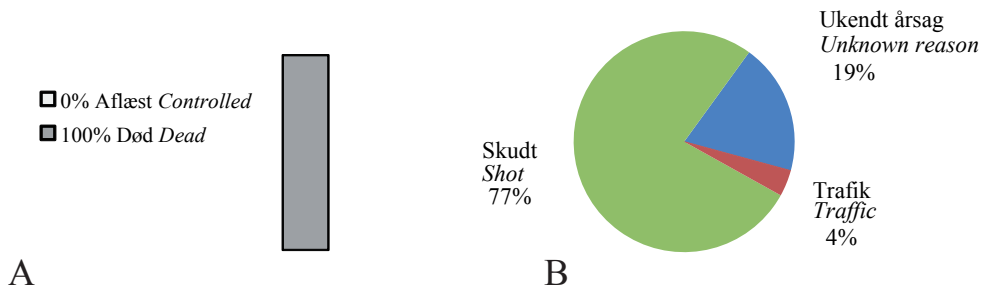


Fig. 7. A) Genmeldingsårsager (n=25) og B) dødsårsager (n=25) for sølvmåge ringmærket på Færøerne. Cause of A) recovery (n=25) and B) death (n=25) of herring gulls ringed in the Faroes.

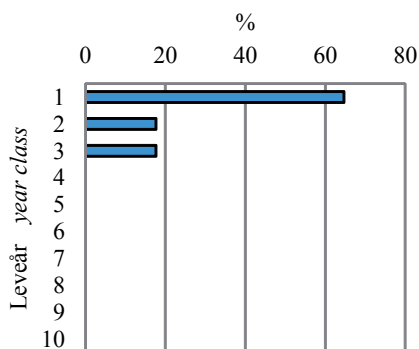


Fig. 8. Aldersfordeling af sølvmåger mærket i deres første kalenderår og genmeldt som døde (n=17). Distribution by year-class of herring gulls ringed in their first calendar year and recovered dead (n=26).

English summary

The herring gull is a common breeding bird in the Faroes, with a population of approximately 1,500 pairs. It is also a visitor during migration and winter. The species is hunted for consumption. 322 herring gulls have been ringed in the Faroes, the majority in Klaksvík, Borðoy. Most have been ringed in June (33%) and July (60%), and 84% have been ringed as chicks. There are 26 recoveries, two of them abroad. Most recovered birds were shot (80%). Six birds ringed abroad, have been recovered in the Faroes: Three from Britain, two from Iceland and one from Norway.